

Noteringar från Landsbygdsnätverkets telefonkonferens den 18 nov 2014

”Hur ska vi arbeta med integration på landsbygden i programperiod 2014 – 2020?”

Välkommen hit!

Sammanfattning av föredrag om ”Så här kan de olika fonderna ge stöd till integration på landsbygden” från:

Socialfonden	Nardin Crispi, ESF-Rådet	sid. 2
Landsbygdsprogrammet	Niclas Purfürst, Jordbruksverket	sid. 7
Regionalfonden	Henrik Blomberg, Tillväxtverket	sid. 9
Asyl- och Migrationsfonden	Erika Vagasy, Migrationsverket	sid. 11
Samarbete med Arbetsförmedlingen	Per Ibertsson, Arbetsförmedlingen	sid. 13
Frågestund		sid. 14

OBS Reservation för eventuella hörfel!

Lovisa Carneland, ordförande i Landsbygdsnätverkets integrationsgrupp inleder med att presentera dagens upplägg och hur man mot slutet kan få svar på sina frågor genom mail eller twitter, #välkommenhit.

Nardin Crisbi, ESF-rådet:

(Se även bifogade presentationsbilder.)

Civilsamhället och social ekonomi är Nardins arbetsområden och han är kontaktperson gentemot Landsbygdsnätverket. Johan Nordkvist är annars den som är mest kunnig inom integrationsfrågor på ESF-rådet. ESF-rådet förvaltar socialfonden och fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt (FEAD).

Nardin pratar om sina utskickade powerpoint bilder. Se nedan:

 <p style="text-align: center;">Kort om</p> <p style="text-align: center;">Europeiska socialfonden 2014-2020</p> <p style="text-align: center;">samt</p> <p style="text-align: center;">inkludering av utrikes födda kvinnor och män på arbetsmarknaden</p>	 <p style="text-align: center;">Utgångspunkter för det nya Socialfondsprogrammet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bygga vidare på struktur och erfarenhet från innevarande period. • Ökad samordning med den nationella arbetsmarknadspolitiken. • Stärkt fokus på resultat och effekter.
 <p style="text-align: center;">Inriktning programområde 1 Kompetensförsörjning</p> <p>Mål för hela programområde 1: bidra till sysselsättning, tillväxt och ett hållbart arbetsliv genom kompetensutveckling som utgår från verksamhetens krav och arbetsmarknadens behov.</p> <p>Delområdet kompetensutveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål: Stärka ställningen på arbetsmarknaden stärks för alla deltagande och till att tillgodose arbetsmarknadens efterfrågan. • Målgruppen är alla sysselsatta • Målgruppen omfattar dessutom kvinnor och män som bedöms stå som längst ifrån arbetsmarknaden och är prioriterade i programområde 2. 	 <p style="text-align: center;">Inriktning programområde 1 Kompetensförsörjning forts.</p> <p>Delområdet stärkt koppling utbildning och arbetsliv</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mål: utveckla och tillämpa metoder och former för samverkan som förstärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. • Målgrupp: Branschorganisationer, utbildningsanordnare, berörda myndigheter. • Både reguljär utbildning och yrkesintroduktionsanställningar.

Inriktning programområde 2 Ökade övergångar till arbete

- **Mål:** bidra till ökad övergång till arbete eller att deltagarna kommer närmare arbete.
- Möjligheter till individanpassning och samverkan.
- **Exempel på insatser:** utbildning, praktik och matchning till arbete, rehabilitering, förberedande insatser t.ex. validering.

Inriktning programområde 2 Ökade övergångar till arbete forts.

Målgrupper

Insatserna ska riktas till

- unga (15–24 år)
- långtidsarbetslösa (mer än 12 månader)
- personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga
- nyanlända invandrare
- personer som är eller har varit sjukskrivna och som har behov av stöd för återgång i arbete.

Nytt: Anställda från relevanta samverkansaktörer kan också omfattas så länge kompetensutvecklingen sker inom ramen för projektets arbete med att utveckla och tillämpa metoder.

Viktiga principer i programområde 1 och 2

Målgrupperna i programområde 1 och 2 kan blandas och verksamma i ideella sektorn kan få kompetensutveckling.

Jämställdhetsintegrering, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, likabehandling och hållbar ekologisk utveckling ska genomsyra hela programmet och dess insatser.

Det transnationella arbetet kommer att fokusera på Östersjöstrategin.

Finansiering

Programområde 1 och programområde 2:

5,8 mdkr i EU-medel, privat medfinansiering möjligt (nytt denna programperiod).

- Nationellt: 25 %
- Regionalt: 75 %
- PO 1: 30%
- PO 2: 70%

Programområde 3 gäller endast ungdomsinsatser för 15-24 åringar i regionerna Mellersta Norrland, Norra Mellansverige, Sydsverige, cirka 700 mnkr.

- Nationellt: 50 %, hos Arbetsförmedlingen
- Regionalt: 50 %, fördelas mellan de tre regionerna

Integration och inkludering

Integration används brett som i resten EU

Inkludering på arbetsmarknaden används också brett som i resten av EU

Integration och inkludering avser alla individer som av olika skäl inte finns på den reguljära arbetsmarknaden

Begreppet mångfald finns inte i programmet

En genomgående analys görs av utrikes föddas situation på arbetsmarknaden (ss 27ff, 108ff,).

Begreppen utrikes födda används 28 gånger [ggr], följt av invandare, 12 ggr (oftast i kombination med "nyanländ") och personer med utländsk bakgrund 7 ggr

Erfarenheter från programperioden 2007-2013

Högre jämställdhetskrav ställs på utrikes födda än på majoritetsbefolkningen

Utrikes födda förväntas bryta trender som majoritetsbefolkningen inte bryter

Särartstänkande/kulturell reduktionism eller essentialism ↔ **individen/individerna i fokus**

Bemötande, brett utbud av metoder och verktyg och **tillgång till olika kompetenser**

Diversifiera målgruppen – olika sociala kategorier, utbildningsnivåer, jämställdhet, ålder osv.

Arbetsmarknadens mekanismer för att motta och inkludera – vilka släpps in och varför?

Socialfonden står på två ben. Dels för de som är i arbete och dels de som står utanför arbetsmarknaden.

ESF-rådet förväntas samarbeta nära arbetsförmedlingen.

I programområde ett finns två delområden. Vi arbetar med kompetensförsörjning, dels ”vanlig” kompetensutveckling som även kopplar arbetslösa deltagare in i insatserna, men även för att förstärka kopplingen utbildning - arbetslivet och där kan olika företag och branschorganisationer delta.

Programmet menar att vi ska jobba nära utbildningsinstitutionerna för att förbättra för unga att komma in i arbetslivet.

En del av socialfonden riktar sig till anställda, en del riktar sig till de som står utanför arbetsmarknaden.

Den del som handlar om att öka övergången till arbete riktar sig främst till de som står utanför arbetsmarknaden. Målgrupperna är unga 15 – 24 år, långtidarbetslösa (mer än 12 månader), nyanlända invandrare och långtidssjukrivna.

”ESF Leader”, Lokalt ledd utveckling genom leadermetoden med socialfonden har tagit vara på båda programområdena. Det innebär att leaderprojekt med finansiering från socialfonden kan jobba både med kompetensutveckling av anställda och med målgruppen arbetslösa i ett och samma projekt. Det finns ingen uppdelning i två insatsområden då man arbetar med socialfonden inom Lokalt ledd utveckling utan bägge kan vara med i samma projekt.

Man ska beakta bland annat jämställdhetsintegrering som är en viktig princip.

Begreppet integration används inte som vi gör i Sverige utan används i den europeiska betydelsen ”integration av alla typer av individer som av olika skäl inte kommer in på arbetsmarknaden eller som behöver andra insatser för att stanna kvar på arbetsmarknaden”. Ett annat begrepp handlar om ”aktiv inkludering”, det vill säga att man kan ta emot och inkludera individer i arbetslivet. Begreppet mångfald finns inte med i programmet. Man får ta med sig att begreppen integration och inkludering har en annan dimension i socialfonden.

Man pratar snarare om inkludering av ungdomar 15 – 24 år som kanske har hoppat av skolan i förtid, inkludering av personer födda utomlands eller födda av föräldrar som är födda utomlands och som av olika skäl inte kommer in på arbetsmarknaden eller där arbetsmarknaden inte tar emot dem.

Analysen är på 5 – 6 sidor i programmet. Där finns visa mönster som återkommer, ex att sysselsättningen är lägre för de som är födda utomlands än för de som är födda i landet. Ju längre en utrikesfödd har bott i landet desto starkare förankring i arbetslivet finns det. Utrikesföddas kvinnors sysselsättningsgrad är ännu lägre jämfört med utrikesfödda män.

Nyanlända är i fokus. Den starka politiken kring nyanlända och etablering är viktigt.

Kvantitativt, enl. bild 9, så används begreppet utrikesfödd 28 gånger i programmet, ordet invandrare används 12 ggr i kombination med nyanländ eller EU migrant, person med utländsk bakgrund används endast 7 ggr. Begreppet utrikesfödd, som är ett statistiskt begrepp, har kommit in för att stanna i socialfonden.

Både begreppet integration och inkludering är breda begrepp och de kan betyda olika, de är begrepp som inte riktigt står sig i dagens mobila värld.

I projekt med en majoritet med utrikes födda så är erfarenheterna dessa från förra programperioden. Detta bygger på våra analysprojekt (se bilderna 9 och 10)

- Högre jämställdhetskrav ställs på utrikes födda än på majoritetsbefolkningen.
- Utrikes födda förväntas bryta trender som majoritetsbefolkningen inte bryter, ex avfolkningen på landsbygden.

- Särartstänkande/kulturell reduktionism eller essentialism - individen/individerna i fokus, utrikesföddas kultur medvetet eller omedvetet i kollisionkurs gentemot majoritetssamhället.
- Bemötande, brett utbud av metoder och verktyg och tillgång till olika kompetenser och resurser kan förstärka individen i mötet med svenskt arbetsliv. Varför fokus på CV-kurser när nätverksrekrytering är vanligt?
- Diversifiera målgruppen – olika sociala kategorier, utbildningsnivåer, jämställdhet, ålder osv. Se individen. Kombinera och se helheten. Utgå inte från en mall när man möter individen.
- Arbetsmarknadens mekanismer för att motta och inkludera – vilka släpps in och varför?

Om FEAD-fonden:

Sverige har valt att inom ramen för FEAD-fonden prioritera EU migranter eller EES migranter som främst tigger och musicerar för att få sin försörjning säkerställd och fonden skall då rikta sig till dessa i syfte att humanisera deras närvaro i Sverige.

Den kommer inte kunna jobba gentemot arbetsmarknaden utan det kan ske i socialfonden om deltagarna får personnummer och skriver in sig i landet.

Stöd kan ges till olika typer av aktiviteter för att förbättra individernas hälsa och samhällsorientering under tiden de finns i Sverige. Alltifrån till att informera om rättigheter och skyldigheter, språkverktyg, hänvisa till rätt vårdinstans. Mat och kläutdelningar är inte möjligt men de kan få fika eller smörgås om de finns med i en annan typ av aktivitet. Man ska kunna jobba metodiskt med målgruppen när man för in dem i ett projekt. Totalt är det 70 Milj kronor under 7 år, inklusive svensk medfinansiering.

Man kan möjligen indirekt finansiera en lokal för att gå på toaletten eller duscha om aktiviteten har som mål att ge bättre hälsa och bättre samhällsorientering. Det kan vara som en förutsättning men inte som ett mål.

Läs mer: www.esf.se/sv/Vara-fonder/FEAD

- [Programförslaget Socialfonden](#) och [vanligt ställda frågor Socialfonden](#)
- [Programförslaget Fead-fonden](#) och [vanligt ställda frågor Fead-fonden](#)

Dessa bilder skickades ut i förväg:

Programförslaget inskickat, beslut senast mars 2015

Runt 70 miljoner kronor inklusive statlig medfinansiering [2011 års siffror]

Syftet: öka den sociala delaktigheten och egenmakten för individer som inte täcks av socialtjänstlagen, **främst EU- och EES-medborgare** som vistas i Sverige under korta perioder

Insatserna kan göras främst göras inom:

- Samhällsorientering
- Hälsöfrämjande

Begränsat antal deltagare

*Fonden för dem som har
det sämst ställt - Fead*

Niclas Purfürst, Jordbruksverket:

Vi har tolkat de krav som finns på oss vad gäller antidiskriminering i landsbygdsprogrammet och i havs- och fiskeriprogrammet. Det är olika tyngd på de horisontella principerna jämställdhet, antidiskriminering och tillgänglighet i de olika förordningarna. I den fondgemensamma förordningen ska jämställdhet prioriteras hårdare. Jämställdhet ska främjas medan antidiskriminering ska förhindras och tillgänglighet ska särskilt beaktas. Det finns olika tyngder i förordningen för dessa principer. Vi har mest jobbat med jämställdhet men ska också jobba med de övriga horisontella principerna och tar då avstamp i det arbetet som är nedlagt på jämställdhet.

Det finns tydliga mål och skrivningar om jämställdhet i utkasten till programmen. Hur programmet skrivs och hur man söker stöd ska genussäkras. Bland annat genom att Jordbruksverkets kommunikatörer har gått genuskurs. Vi har öppnat upp i ansökningsförfarandet om man är medsökande, för att synliggöra om detta är en underrepresenterad grupp.

Inom delåtgärd 1.1 i fokusområde 6a i landsbygdsprogrammet för kompetensutvecklingsinsatser, så har det vidgats för företag så att det även kan inkludera frågor om de horisontella principerna, bl. a antidiskriminering.

Vad gäller **urvalsprinciperna** så har vi principen att när två stycken ansökningar har lika höga poäng så ska den underrepresenterade gruppen tilldelas stödet. Det kan gälla kvinnor och män men även personer med utländsk bakgrund jämfört med någon som har svensk bakgrund.

I vår kommunikation om programmen står det att alla ska kunna ta del av programmen oavsett var man är född.

I en workshop om leaderstrategier har vi tagit upp om hur de horisontella principerna om bl. a antidiskriminering ska kunna tas upp.

Det har varit info spridning om jämställdhet för Jordbruksverkets divisionsledning, utbetalningsfunktionen och i det stora införandeprojektet ProCAP. Det kan vi göra även med de övriga horisontella kriterierna.

Jordbruksverket kommer att jämställdhetssäkra handlingsplanerna från länsstyrelserna, även kommunikationsplanerna. Samma ska gälla för strategierna för Lokalt ledd utveckling.

I det fondgemensamma arbetet ihop med Tillväxtverket och ESF-rådet görs gemensamma kompetensutvecklingsinsatser där vi nu börjar med jämställdhet. Vi kommer att ha detta i januari inom verket för jämställdhet. Liknande kommer att ske för övervakningskommittén och Lokalt ledd utveckling även vad gäller antidiskriminering, men det är ännu inte planlagt när.

Det som är inskrivet i programtexterna styr oss. De är dock inte godkända. Det i sin tur har sitt stöd i EU-kommissionens förordningstext 1303/2013. Detta ska även finnas med i utvärderingsperspektivet vilket är viktigt så vi kan följa vilka som söker och får stöd. Genom att synliggöra vilka som får del av åtgärderna ser man även de som är medsökande. I förordningen står även klausul om att förhindra diskriminering.

Jordbruksverket har en skyldighet att ihop med Övervakningskommittén genomföra utvärderingar av hur man arbetar med integrering och jämställdhet. Ett första steg är att informera och utbilda de olika övervakningskommittén.

I partnerskapsöverenskommelsen står det att dessa horisontella principer ska genomsyra programmen och ses som medel för hållbar tillväxt och konkurrenskraft. Sveriges utgångspunkt är principen om förbud mot diskriminering p.g.a. kön, etnicitet etc.

Vad gäller fiskeprogrammet kommer handläggning att säkerställa att diskriminering inte får ske. Varken jämställdhetsperspektivet eller antidiskriminering kommer vara med på projektnivå p.g.a. en lösare skrivning i havs- och fiskeriprogrammet.

Landsbygdsprogrammet har mål om jämställdhet och inkludering av nya grupper. Man ser nu en satsning på bredare landsbygdsutveckling som en satsning på jämställdhet. Könsupplad statistik om jämställdhet ska samlas in.

Informations- och nätverksarbetet är viktigt för inkludering av nya grupper samt för att underlätta etablering samt att generellt öka intresset för landsbygden.

Det finns på motsvarande sätt skrivningar i havs- och fiskeriprogrammet men det är ännu inte lika utvecklat. Det finns inte lika starka skrivningar om ickediskriminering i havs- och fiskeriprogrammet som i landsbygdsprogrammet. Även här ska statistik samlas in.

Vad gäller arbeten kring integration så har vi inte börjat med detta så mycket men vi ska lära av det arbete vi gjort på jämställdhetsområdet.

Henrik Blomberg, Tillväxtverket:

Henrik Blomberg är programchef för Småland och Öarna.

Programarbetet har pågått och vi har 8 regionala program och ett nationellt inom regionalfonden. Tillväxtverket har bistått i arbetet. Programmen är inte godkända än men vi hoppas de blir det inom kort.

Målgruppen för den regionala fonden är små och medelstora företag. Företagskopplingen är viktig ex genom att en beställning görs från näringslivet eller ett intresse från näringslivet. Vi jobbar inte direkt mot företag utan genom mellanhänder till exempel regionförbund, Almi etc. Vi har hittills haft stora projekt, i genomsnitt omsätter de 12 milj. kronor, varav hälften kommer från regionala fonden. Detta kräver muskler hos projektägarna.

Det finns främst fyra kriterier som alla programmen har, kopplat till EU 2020 strategin:

1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation. Att få ihop det offentliga, näringsliv med akademi och forskning.
2. Öka tillgången till och kvaliteten på IT teknik. Det gäller främst mjuka insatser baserade på befintliga bredband. Men även i vissa, framförallt de nordliga, program satsar man på bredbandsutbyggnad.
3. Öka konkurrenskraften för små och medelstora företag. Riskvilligt kapital, affärsutveckling, internationalisering, ökad export.
4. Stödja övergången till koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer.

Det finns skillnader hur resp. område valt att allokera pengar till de olika områdena. Vissa program satsar mer på entreprenörskap och tillväxt i befintliga företag. Vissa innehåller mer av satsningar på transportinfrastruktur. Gemensamt är att alla innehåller mer eller mindre dessa fyra teman

Vad gäller ickediskriminering så återfinns det som ett horisontellt kriterium inom den regionala fonden. Tillväxtverket har tagit fram identiska skrivningar som finns i samtliga program. För att uppfylla kriterierna fullt ut ska man uppfylla tre punkter. I projektbeskrivningen ska det finnas en beskrivning hur lika behandling och ickediskriminering används som verktyg för att nå projektets syfte och mål. Även i projektens aktiviteter och kostnader ska det visas hur likabehandling och ickediskriminering används som verktyg i genomförandet. För det tredje ska man i uppföljning av projektet visa på hur likabehandling och ickediskriminering finns med. Uppfyller man dessa tre punkter bedöms det som man aktivt jobbat med integrationsfrågorna. Uppfyller man två har man delvis uppfyllt det. Det är sedan upp till strukturfondspartnerskapet att prioritera projekten utifrån dessa bedömningar

I Småland Öland har man redan i programskrivningen betonat de här kriterierna. I programmet står det att projekt som tänker beskriva hur de drar nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar i tidigare programperioder har visat att bäst resultat nås när dessa kriterier kommer in tidigt i projektens uppstartsfas, och inte något som läggs på i efterhand. Man vill använda detta aktivt i det regionala tillväxarbetet.

Frågan bör prioriteras starkt i projektens ledningar och de ska komma in tidigt.

På länsnivå kan man ta hjälp av de aktörer som har det regionala utvecklingsansvaret. Vi är lierade med de som har detta ansvar och de kan bistå med hjälp, ex i integrationsfrågor. ALMI har ESF-rådgivare i varje län som finns med från idéstadium till genomförande. De har många bra referenser som kan testa om de satsningar man gör kan komplettera det som redan finns. De kan även ge hjälp i bankkontakter. Får man

inte banklån kan ALMI i vissa fall själva bevilja lån till en högre ränta. De kan även slussa vidare till ALMI Invest som regionalfonden medfinansierat och där det finns riskvilligt kapital, d.v.s. ägarkapital, om man inte får en ordinarie bankfinansiering.

Vad gäller Lokalt ledd utveckling så kan det fungera som ett bra instrument till de större satsningarna. Man kan prova piloter till det som kan bli större satsningar. Det är viktigt med ett samspel i regionen så man vet vad som görs. Om projekten slår väl ut kan man skala upp det senare med pengar från regionalfonden i de regionala programmen.

Ett tips kan vara att se hur storstäderna arbetat. Det finns "Hållbar statsutveckling" i storstädernas program som kan vara applicerbart i övriga landet, men möjligen i en mindre skala. Det handlar en del om integration.

Prata med de regionala utvecklingsansvariga i resp. län. Förankra idén där och de har även medfinansieringspengar som kan användas i satsningar som görs. Samarbeta med lokala idrottsföreningar som ofta har bra kunskap om nyanlända. Samarbeta med utländska föreningar i Sverige. Använder man regionala fonden ska det vara företagskoppling. Vid export- och importsatsningar är det fördelaktigt att använda nyanlända.

För projektexempel ett finns ett projekt inom Småland Öarna som heter Öland business arena. Där man aktivt försökt få entreprenörer till norra Öland. Man har jobbat gentemot den tyska och holländska marknaden och turister därifrån som kommer till Öland. Ex genom att medverka på mässor, frukostträffar etc. Här har man skapat flera nya företagsetableringar. Det har varit lyckat p.g.a. koncentrerat och "hands on". Man har använt personer med tysk och holländsk bakgrund i projektet.

Ett annat exempel är Herbert Felix växthus i Eslöv där man jobbar med rådgivning, mentorsprogram, företagscoachning m m i ett kontorshotell. Där har man fått ett bra resultat.

<http://www.herbertfelixinstitutet.se/herbert-felix-vaexthus>

I Gävleborg har LSt jobbat med projektet "Öppna dörrar". Där har man jobbat med matchning med företag utan naturliga arvtagare för att hitta de som kan ta över företagen. Man har sökt potentiella nyföretagare med utländsk bakgrund. Detta projekt har fungerat väl.

Internationella kvinnoföreningen i Malmö har bedrivit mentorsprojekt med medel från regionala fonden. Se information på hemsidan.

Erika Vagasy, Migrationsverket:

(Se även bifogade presentationsbilder.)

Migrationsverket kommer att förvalta denna nya fond som heter Asyl-, Migration- och Integrations-Fonden. (AMIF). Det är en sammanslagning av tre fonder som ingick i föregående programperiod som hette solidprogrammet, flyktingfonden och återvändarefonden samt integrationsfonden som förvaltades av Migrationsverket.

Fonden har fyra områden med migration, integration, återvändande och solidaritet med i sin tur tillhörande nationella prioriteringar. Syftet med hela fonden är att främja effektiva hanteringar av migrationsströmmar inom EU samt förstärka och utveckla strategier för asyl och invandring. Målgruppen är tredje landsmedborgare, d.v.s. icke EU- och EES medborgare.

Ett nationellt program finns. Inga regionala handlingsplaner finns. Åtgärderna ska kunna genomföras över hela Sverige.

Programmet har fyra delmål. Målområde två handlar om integration/laglig migration och kan vara insatser om att förbättra snabbare inträde på arbetsmarknaden och förbättra skolresultat för ungdomar. Mer utbildning i svenska för att förbättra förberedelser för studier och arbetsliv. Mer samarbete behövs mellan olika myndigheter och företag p.g.a. den höga inströmningen av asylsökande, vilket kräver mer samlade insatser i samhället för att underlätta och få ett bättre mottagande i hela Sverige.

Inom området laglig migration kan man förbättra arbetskraftsinvandring, matchning och bättre efterfrågan av arbetskompetens.

Stödet ges i form av bidrag från fonden med 75 % av de stödberättigade kostnaderna. 50 % av medlen kommer att gå till område 2 integration och laglig migration.

Det finns inga nationella medel för medfinansiering, regeringen har inte gått in med extra pengar.

Det kan vara möjligt bedriva fleråriga projekt fram till 31 dec 2022.

Det nationella programmet är inte antaget men vi hoppas det är klart i början 2015 och då kunna komma igång med utlysningar sen vår 2015. Nu jobbar vi med programmet, för igång ett partnerskap och komma igång.

Vi kommer lämna mer info i december månad på www.migrationsverket.se.

Det är öppet för alla utom privatpersoner att söka medel för projekt, ex går det bra för ideella föreningar att söka. Vi ser gärna att man samarbetar med flera aktörer så att det blir ett bra genomförande av insatserna, ex kontakt med kommuner och arbetsförmedling.

Erikas presentation:

Vad är AMIF?

- Asyl-, migration- och integrationsfonden.
- Fonden förvaltas av Migrationsverket på uppdrag av EU.
- Syftet med fonden är att förbättra hela migrationsprocessen.
- Stödet ges i form av bidrag med 75% av de stödberättigade kostnaderna.
- Åtgärderna ska vara utan vinstintresse.

Vad är skillnaden mellan AMIF och SOLID?

- SOLID
 - Flyktingfonden
 - Återvändandefonden
 - Integrationsfonden (ESF-rådet)
 - Gränsfonden (RKP)
- AMIF
 - Sammanslagning av flyktingfonden, återvändandefonden och integrationsfonden.

Vem kan söka från AMIF?

Exempel på stödmottagare:

- Myndigheter
- Frivilliga organisationer
- Företag
- Utbildnings- och forskningsorganisationer

Programmets inriktning

Specifikt mål 1 - Asyl Asyl & mottagning Utvärdering av asylsystem Vidarebosättning	Specifikt mål 2 – Integration och laglig migration Legal migration Integration Kapacitet
Specifikt mål 3 - Återvändande Stödjande åtgärder Återvändande åtgärder Samarbete	Specifikt mål 4 - Solidaritet Omplacering

Specifikt mål 2 Integration och laglig migration

Nationell prioritering 1 Laglig migration <ul style="list-style-type: none"> • Utveckla digitalisering för att korta handläggningstider • Skapa förutsättningar för laglig migration • Integrationsfrämjande insatser före avresa, t.ex. samhällsinformation, kartlägga utbildning och arbetslivserfarenhet 	Nationell prioritering 2 Integration <ul style="list-style-type: none"> • Kompetensutveckling och arbetsmarknadsaktiviteter • Utvecklar metoder för att kartlägga och validera utländsk utbildning och arbetslivserfarenhet • Samarbete mellan relevanta aktörer inom introduktion och integration 	Nationell prioritering 3 Kapacitet <ul style="list-style-type: none"> • Utvecklar och utvärderar policyer och strategier kring t.ex. arbetskraftsinvandrare, anhöriga, skyddsbehövande • Analysera och mäta effekter av resultat av integrationsinsatser • Samverkansprojekt mellan olika aktörer
---	--	---

Per Ibertsson, Arbetsförmedlingen:

Jag finns vid Arbetsförmedlings avdelning för integration och ersätter Göran Ferm som fått förhinder. Jag jobbar främst med bosättningsfrågor och frågor som rör lokal samverkan.

I december 2010 genomfördes en stor reform på integrationsområdet. Ansvar för samordning av etableringsinsatser för nyanlända invandrare övergick från landets kommuner till staten och arbetsförmedlingarna. Det var den största förändring en av svensk integrationspolitik på flera decennier. Innan Af fick uppdraget fanns det inte någon nationell samordning vad gäller nyanländas etablering. De olika förutsättningarna kunde skilja sig väldigt mycket beroende på vilken kommun man bodde i.

Uppdraget är att underlätta och påskynda vägen till arbete och studier, och ge förutsättningar för egenförsörjning för nyanlända. En etableringsplan som är individuell ska upprättas tillsammans med den nyanlände med insatser som ska påskynda etableringen i samhällslivet och på arbetsmarknaden. Etableringsplanen ska innehålla olika typer av arbetsförberedande insatser, svenska för invandrare, och samhällsorientering. Syftet är att rusta individer att komma närmare arbetsmarknaden. Målet är att efter etableringstiden ska man kunna komma i egen försörjning.

Vi träffar de arbetssökande i tidigt skede och kan snabbt identifiera vilka erfarenheter, kunskaper och yrkesambitioner de har. Vi kan då göra individanpassade insatser i etableringsplanen. Vi ska även matcha nyanlända mot orter där man kan bo och gentemot arbetsgivare som efterfrågar den kompetens som nyanlända har. Personer som kommer till Sverige är en heterogen grupp och de individuella förutsättningarna och behoven av hjälp skiljer sig åt mycket.

De som omfattas av AFs uppdrag inom etableringsstödet är flyktingar och andra skyddsbehövande med uppehållstillstånd och deras anhöriga i åldern 20 – 64 år. Även nyanlända i åldrarna 18 – 19 år kan omfattas. Detta innebär att det finns många nyanlända som kommer som inte omfattas av detta etableringsuppdrag. De kan skriva in sig på arbetsförmedlingen och har rätt till olika typer av insatser, men de har inte rätt till den säråtgärd som etableringsuppdraget ger.

Af ska även vid behov anvisa nyanlända som har rätt till en etableringsplan till en bosättning i en kommun, där de har goda förutsättningar för arbete och utbildning. Då utgår man från överenskommelser som länsstyrelserna tecknat med kommuner om mottagande och bosättning. När ärendet presenteras för en kommun har kommunen möjlighet säga att man har möjlighet ta emot den nyanlände eller inte. Säger de att man kan ta emot får den nyanlände med eventuell familj ta ställning till om de vill flytta till den kommunen. Antalet personer som är i behov av bosättning har ökat kraftigt de senaste åren. Trots det så väljer de flesta nyanlända att bosätta sig på egen hand och att själv ordna en bostad. Väntan på anvisning är jättelång vilket försvårar för den enskildes etablering. Skälet till detta är främst att det inte finns tillräcklig beredskap för att ta emot alla de som är i behov av bosättning. Det är först då boendet är ordnat som fokus kan läggas på vägen till arbete och egenförsörjning.

Grundiden med etableringsuppdraget är att stärka individens förutsättningar att söka och få ett eget arbete. Det innebär att Af ska ge förutsättningar för nyanlända att lära sig svenska, att komplettera sin utbildning och bli allmänt stärkt som arbetssökande. Det är även viktigt att deltagarnas personliga förutsättningar är ordnade, ex skola, barnomsorg, hälsa, ekonomi etc. fungerar så att inträdet på arbetsmarknaden fungerar. Detta förutsätter gott samarbete med andra aktörer som den nyanlände kommer i kontakt med. Vi samverkar med andra aktörer på regional, lokal och nationell nivå. På nationell nivå finns det en samverkansdelegation som leds av arbetsförmedlingen och där finns även med Försäkringskassan, Migrationsverket, länsstyrelserna och SKL. Delegationen har olika arbetsgrupper för

exempelvis bosättning, hälsofrågor osv. På den regionala nivån är det länsstyrelsen som är pådrivande i samverkan. Det finns olika regionala samverkansgrupper där Arbetsförmedlingen alltid medverkar, ibland har detta kompletteras med regionala överenskommelser. På lokal nivå finns samverkan där Arbetsförmedlingen är stödjande och pådrivande gentemot övriga aktörer. Lokala överenskommelser finns i de flesta kommunerna. Här brukar Arbetsförmedlingen, länsstyrelse, region/landsting, kommuner, Migrationsverket, Försäkringskassan, företrädare för civilsamhället delta.

Frågor:

Fråga: Har man tänkt i något av programmen ha asylsökande som en särskild målgrupp?

Erika Vagasy: I AMIF är asylsökande en av målgrupperna i ett av målområdena. De som fått uppehållstillstånd övergår till att också vara en målgrupp, så länge de kvarstår som tredjelandsmedborgare och inte fått svenskt medborgarskap.

Fråga: Det är enorma väntetider innan de nyanlända får göra etableringsplaner. Det tar ca 2 år innan människorna kommer ut i ett eget boende. Hur kan landsbygden vara delaktig så att människor kommer loss? De är ofta högtbildade, bl a från Syrien och hur kan de komma vidare. De är en fantastisk resurs för landsbygden.

Per Ibertsson, Arbetsförmedlingen: Alla väntetider är för långa just nu. Det är viktigt att vi alla mobiliserar för att hjälpa de asylsökande och de som ska påbörja sin etablering.

Fråga: Det är viktigt vara tydlig och säga att det kan ta ett år för att få igång en etableringsplan. Det är viktigt vilka initiativ vi alla kan ta som kan medverka till en snabbare delaktighet i samhället. Det gäller även att Af driver på och tar del av den kompetens som finns i samhället.

Nardin Crisbi: Asylsökande kan inte få åtgärder från socialfonden. Endast de med ett personnummer kan komma i fråga för socialfonden. Socialfonden tar emot ansökningar och alla aktörer har möjlighet att söka, oavsett var i landet de finns, i landsbygd som i tätort. Kan ni använda överenskommelserna lokalt hos er? Kan ni använda dessa lokala överenskommelser för att göra ansökningar till socialfonden inom Leader eller till AMIF fonden? De stora frågorna är utanför vår räckvidd som myndighet. Påbörja dock gärna initieringarna om du har idéer och om du vill träffa Af lokalt eller om landsting och kommun ska vara med.

Fråga: Det är många organisationer som vill göra något på det här området. Även de etniska organisationerna är en resurs för detta arbete. Det är en viktig fråga för hela Sveriges landsbygd att det blir inflyttning. Hur ska vi få verkstad av fondsamverkan och även använda det över både stad och land? Även de som bor i tätorter kan var intresserade av den arbetsmarknad som kan finnas på Sveriges landsbygd. Inom offentlig sektor och service och med de generationsskiften som ska ske kommer det att finnas behov. Men det finns många strukturiella hinder. Hur kan Leader samverka mer med statsbygd?

Nardin Crisbi: Myndigheterna som tar hand om fonderna har arbetsgrupper mellan sig, ex mellan Jordbruksverket, Tillväxtverket och ESF rådet. Vi har grupper för kommunikation, jämställdhet och utvärdering. Samverkan sker kring programskelettet, men inte med temagrupper som finns inom Landsbygdsnätverket. Vilken nivå är det som du vill sätta fingret på? En organisation som söker men med

olika behov och som har brett verksamhetsområde, en sådan organisation kan ta fram en strategi om hur man använder fonderna på det bästa sättet. Vi vill gärna att organisationerna tänker strategiskt när de söker. Jag uppmuntrar till att titta på regionalfonden, använd inkubatorerna för socialt företagande, använd möjligheterna till stöd för forskning och innovation till att förbättra förutsättningarna för social ekonomi och företagande. Men tyvärr så söker många inte och de upplever inte att regionalfonden är intresserade. Det vore bra att starta upp ett arbete för hur man kan använda regionalfonden för socialt företagande.

Fråga: Kommer AMIF att kunna användas som tidigare i integrationsprojekt eller blir det någon skillnad?

Erika Vagasy: Skillnaden är väl i så fall att inom området integration behöver man inte begränsa målgruppen på samma sätt som i de tidigare fonderna. Aktiviteterna finns det likheter med från föregående programperiod som man också kan bygga vidare på.